

Innhold

Forord	5
DEL I	
INNLEDNING	13
1 Ferieloven som vernelov	15
2 Ferielovens utvikling	17
2.1 Før 1947 – tariffavtaler og de første lovbestemmelser om ferie	17
2.2 Ferieloven av 1947	17
2.3 Ferieloven av 1988	18
2.4 Utviklingen av internasjonale regelverk	19
2.5 Særlig om Arbeidstidsdirektivet	20
2.6 Arbeidstidsdirektivets betydning for norsk rett	22
2.7 Evaluering av ferieloven i 2005–2008	23
2.8 Endring av enkelte bestemmelser i 2014	25
2.9 Brudd på EØS-avtalen	26
3 Andre nasjonale regelverk av betydning for arbeidstakers rett til ferie	27
4 Ferielovgivningen i Danmark og Sverige	27
4.1 Overordnet	27
4.2 Danmark	27
4.3 Sverige	28
DEL II	
KOMMENTARER TIL BESTEMMELSENE	31
Kap. I. Almennelige bestemmelser	33
§ 1 Lovens formål	33
1 Oversikt	33
2 Lovens formål	33
2.1 Innføring av formålsparagrafen	33
2.2 Retten til årlig ferie	34

2.3	Retten til feriepenger	35
2.4	Betydningen av arbeidsgivers interesser	36
3	Formålsbestemmelsens betydning i praksis	36
4	Formålet med Arbeidstidsdirektivet	39
§ 2	Hvem loven omfatter	40
1	Oversikt	41
2	Arbeidstakere har rett til ferie etter loven	41
2.1	Arbeidstakerbegrepet	41
2.2	Utgangspunkt for vurderingen	43
2.3	Momenter i vurderingen av arbeidstakerbegrepet	44
2.3.1	Generelt om momentene	44
2.3.2	Personlig arbeidsplikt	46
2.3.3	Ledelse og kontroll	47
2.3.4	Risikobetraktninger	49
2.3.5	Utstyr og hjelpemidler – utgiftsdekning	50
2.3.6	Vederlag og oppgjørsform	51
2.3.7	Tilknytningsforholdet	51
2.3.8	Arbeidet utføres hovedsakelig for én oppdragsgiver	53
2.3.9	Frihet til å akseptere eller avslå arbeid	53
2.3.10	Formålsbetraktninger	54
2.4	Særlige kategorier	55
2.4.1	Daglig leder, eiere og styremedlemmer	55
2.4.2	Personer med tillitsverv	55
2.4.3	Støttekontakter, avlastere, beredskapspersoner mv.	56
2.5	Internasjonale arbeidsforhold	56
3	Arbeidstakere på skip	57
4	Ferielovens anvendelse på Svalbard	57
5	Adgang til å bestemme at ferieloven ikke skal gjelde der likeverdige ordninger eksisterer	58
6	Om utsendte arbeidstakere	58
§ 3	Lovens ufravikelighet	58
1	Oversikt	59
2	Avtaler til gunst for arbeidstaker	59
3	Avtaler «til skade» for arbeidstaker	60
3.1	Vurderingen av om en avtale er til skade eller til gunst	60
3.2	Særlig om avtaler om løpende utbetaling av feriepenger	62
3.3	Ferieloven som grunnlag for å kreve rettigheter utover loven?	64
4	Forbudet gjelder først og fremst forhåndsavtaler	64
5	Unntak kan også være «særskilt fastsatt»	67
6	Skriftlighetskravet	68
7	Fravikelse av loven ved tariffavtale	68
8	Avtaler inngått i strid med loven	70
9	Ufravikeligheten gjelder kun lovbestemte rettigheter	71

§ 4 Opptjeningsår og ferieår	71
1 Oversikt	71
2 Ferieår og opptjeningsår	72
3 Konsekvenser av skillet mellom ferieår og opptjeningsår	72
Kap. II. Feriefritiden	74
§ 5 Feriefritidens lengde	74
1 Oversikt	75
2 Den alminnelige feriefritid	75
2.1 Feriens lengde: 25 virkedager	75
2.2 Arbeidsgivers plikt til å sørge for ferieavvikling	76
2.3 Arbeidstakers plikt til å avvikle ferie	77
2.4 Lovbestemte helge- eller høytidsdager	77
2.5 Ferieavvikling for skift- og turnusarbeidere	78
2.6 Ferieavvikling for deltidsansatte	79
3 Ekstraferie for arbeidstakere over 60 år	80
4 Feriens lengde ved ansettelse i ferieåret	82
5 Tilleggsfritid ved søndags- og skiftarbeid, uregelmessig arbeidstid mv.	83
6 Arbeidstaker uten full opptjening	83
7 Fravikelighet	84
§ 6 Feriefastsetting, endring og erstatning	85
1 Oversikt	85
2 Utgangspunkt: Arbeidsgiver fastsetter tiden for ferie	86
3 Unntak for ekstraferien for arbeidstakere over 60 år	87
4 Plikt til å drøfte feriefastsettelsen	87
5 Arbeidstakers rett til å kreve underretning	89
6 Arbeidsgivers adgang til å endre planlagt ferie	90
7 Rett til erstatning ved endring av ferie	93
8 Fravikelighet	94
§ 7 Tiden for ferie	95
1 Oversikt	95
2 Hovedferien	96
3 Restferien	97
4 Forskuddsferie og overføring av feriedager	98
5 Fravikelighet	100
§ 8 Ferieavvikling i oppsigelsestid	101
1 Oversikt	101
2 Oppsigelse fra arbeidsgiver	102
3 Oppsigelse fra arbeidstaker	104
4 Fastsatt ferie kan ikke endres som følge av oppsigelse	104
5 Rett til å kreve ferie lagt til oppsigelsestid	104
6 «Kompensasjon for ikke-avviklet ferie»	106
7 Fravikelighet	107

§ 9 Ferieavvikling under sykdom, permisjon, arbeidskamp mv	107
1 Oversikt	108
2 Ferieavvikling under sykdom	109
2.1 Ved sykdom før ferien begynner	109
2.2 Ved sykdom i løpet av ferien	111
2.3 Nærmere om utsettelse av ferien (tidspunkt for avvikling mv.)	112
3 Ferieavvikling under foreldrepermisjon mv.	113
4 Ferieavvikling under militærtjeneste mv.	116
5 Ferieavvikling under arbeidskamp	116
6 Ferieavvikling under permittering	117
7 Fravikelighet	118
Kap. III. Feriepenger	119
§ 10 Beregning av feriepenger	119
1 Oversikt	120
2 Feriepengegrunnlaget	121
2.1 Arbeidsvederlag	121
2.2 Utgiftsdekning	123
2.3 Feriepenger utbetalt i opptjeningsåret.	124
2.4 Andel av nettoutbytte	125
2.5 Fast godtgjøring	125
2.6 Verdien av varer og tjenester.	127
2.7 Særlig om bonus	127
2.8 Særlig om ytelser i sluttavtaler	129
3 Den alminnelige prosentsats	131
4 Forhøyet prosentsats for arbeidstakere over 60 år.	132
5 Opptjening av feriepenger under sykdom, foreldrepermisjon mv.	133
6 Opptjening av feriepenger under militær plikttjeneste	134
7 Fravikelighet	135
§ 11 Utbetaling av feriepenger	136
1 Oversikt	137
2 Alminnelige regler for utbetaling av feriepenger	138
3 Utbetaling av feriepenger ved overføring av ferie.	139
4 Adgang til løpende utbetaling av feriepenger?	140
5 Utbetaling av feriepenger ved opphør av arbeidsforhold	143
6 Utbetaling av feriepenger ved arbeidskamp	143
7 Utbetaling av feriepenger ved dødsfall	144
8 Utbetaling fra solidaransvarlig	144
9 Adgangen til å foreta trekk i feriepenger.	144
10 Utbetaling fra trygden	145
11 Utbetaling av feriepenger under permittering	145
12 Fravikelighet	146

Kap. IV. Forskjellige bestemmelser	147
§ 12 Virksomheten skifter eier	147
1 Oversikt	147
2 «Skifte av innehaver» – forholdet til reglene om virksomhetsoverdragelse	147
3 Skifte av innehaver etter insolvens eller konkurs	149
4 Forpliktelsene til tidligere og ny innehaver	151
5 Rettsforholdet mellom tidligere og ny innehaver	152
§ 13 Veiledning	153
§ 14 Erstatning	153
1 Oversikt	153
2 Forsettlig eller uaktsomt brudd på ferieloven	154
3 Erstatningsutmålingen	154
§ 15 Adgang for Kongen til å fastsette lengre ferie	156
§ 16 Ikrafttreden	157
§ 17 Overgangsregler	157
§ 18 Oppheving og endring i andre lover	157
 Litteratur	 158
 Lover og forskrifter	 159
 Forarbeider	 162
 Domsregister	 163
 Stikkordregister	 165